

Natuurtoets

Kuwait petroleum Air Products en Gunvor

projectnummer 0477916.100
definitief revisie 01
28 juni 2022

Natuurtoets

Kuwait petroleum Air Products en Gunvor

projectnummer 0477916.100

definitief revisie 01
28 juni 2022

Auteur

2E

Opdrachtgever

Air Products Nederland BV
Boyneweg 10
3197 LK BOTLEK ROTTERDAM

Antea Group is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BII12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Gecontroleerd:

2E

datum	beschrijving	vrijgave
28 juni 2022	definitief	2E

Inhoudsopgave

Natuurtoets	2
1 Inleiding	1
1.1 Aanleiding & planvoornemen	1
1.2 Doel	2
1.3 Leeswijzer	3
2 Effectbeschrijving en -beoordeling	4
2.1 Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek	4
2.2 Effectbepaling voornemen	5
2.3 Soortbescherming	5
2.3.1 Afbakening relevante soortgroepen	5
2.3.2 Vogels	6
2.3.3 Zoogdieren – vleermuizen	8
2.3.4 Zoogdieren – overige zoogdieren	9
2.3.5 Amfibieën	10
2.3.6 Zaadplanten, varens en bladmosse	11
2.3.7 Zorgplicht	12
2.4 Natura 2000	13
2.5 Natuur Netwerk Nederland (NNN)	14
2.6 Overig provinciaal beleid Zuid-Holland	15
2.7 Beschermde houtopstanden Wnb	15
2.8 Kansen voor natuurwaarden in het plangebied	16
3 Conclusie & advies	17
3.1 Soortbescherming	18
3.1.1 Zorgplicht	19
3.2 Natura 2000	19
3.3 NNN	20
3.4 Overig provinciaal beleid Zuid-Holland	20
3.5 Beschermde houtopstanden Wnb	20
3.6 Kansen voor natuurwaarden in het plangebied	21
Bibliografie	22

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & planvoornemen

Air Products Nederland B.V. (hierna: de initiatiefnemer) is voornemens aan de Moezelweg te Europoort (Botlek Rotterdam) installaties en nieuwbouw te realiseren. Het plangebied ligt in het industrie- en havengebied van Europoort, ten noorden van het Hartelkanaal en ten zuiden van het Calandkanaal in de gemeente Rotterdam, Provincie Zuid-Holland. Voorafgaand aan de realisatie dient de huidige vegetatie en een waterbassin verwijderd te worden. Daarnaast wordt het terrein dat in de huidige situatie dient als parkeerplaats, omgevormd tot nieuwbouwterrein en worden er enkele bomen gekapt.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of het voornemen effect heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden of beschermde houtopstanden (Wet natuurbescherming (Wnb), Natuurnetwerk Nederland (NNN) en overig (provinciaal) beleid). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en/of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling. Dit wordt verkend in deze natuurtoets. Daarnaast worden kansen voor het verbeteren van natuurwaarden genoemd.

In de figuur 1.1 de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1. Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van de omgeving. Bron: Street Smart, kaart 2022.

1.2 Doel

Het doel van de natuurtoets is om een goed eerste beeld te krijgen van de (beschermde) natuurwaarden die in het plangebied en de (directe) omgeving aanwezig (kunnen) zijn. Dit gebeurt door het uitvoeren van een bureaustudie en oriënterend terreinbezoek. Op basis hiervan wordt getoetst of in het kader van de Wnb als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kunnen optreden. Daarnaast wordt ingegaan op de eventuele vervolgstappen die noodzakelijk zijn en of het plan in dit perspectief uitvoerbaar is.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan?
- Vinden als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt worden door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden?
- Is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen en zo ja welke zijn dit?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop?
- Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 2 en 3 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.3 Leeswijzer

De natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding van de natuurtoets en voorgenomen ontwikkeling;
- Hoofdstuk 2 beschrijft het gebied en toetst de (in de omgeving) aanwezige beschermde soorten, beschermde gebieden en beschermde houtopstanden aan de natuurwetgeving en overige beleidskaders. Tevens wordt hier kort aandacht besteed aan kansen voor de natuur;
- Hoofdstuk 3 bevat de conclusies en advies over de te nemen vervolgstappen.

In bijlage 1 wordt het wettelijk kader beschreven. In bijlage 2 wordt de methodiek van voorliggende natuurtoets beschreven.

2 Effectbeschrijving en -beoordeling

In paragraaf 2.1 wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in paragraaf 2.2 de effectbepaling van het plan gegeven. In paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 wordt respectievelijk ingegaan op de aanwezigheid van en toetsing aan de Wnb van beschermde soorten, Natura 2000-gebieden, NNN, overig provinciaal beleid van de provincie Zuid-Holland en beschermde houtopstanden.

2.1 Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek

Op woensdag 1 juni is vanaf circa 9:00 uur een oriënterend terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecoloog van Antea Group bij onbewolkt weer met een temperatuur van circa 15 °C. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet geïnspecteerd met gebruikmaking van een verrekijker, loop en schepnet.

Het plangebied bestaat grotendeels uit een verruigd terrein met pioniervegetatie als klein streepzaad, gewoon biggenkruid, akkerdistels en raapzaad. Het noordelijke deel van het plangebied wordt in de huidige situatie gebruikt als parkeerterrein. Naast het parkeerterrein ligt een waterbassin met daaromheen een aantal bomen (zwarte els en schietwilg) en struwelen. Daarbij ligt er tussen het waterbassin en parkeerterrein een watergang van circa 50 meter lang en 3 meter breed met oevervegetatie van voornamelijk riet.

In figuur 2.1 is een impressie gegeven van het plangebied.

Figuur 2.1. Impressie van het plangebied.

2.2 Effectbepaling voornemen

De volgende activiteiten vinden plaats als gevolg van het planvoornemen die een effect kunnen hebben op (het leefgebied van) (beschermde) soorten en beschermde gebieden:

- De watergang wordt gedempt;
- Het waterbassin wordt verwijderd;
- De hoge vegetatie in het plangebied wordt verwijderd;
- Bomen worden gekapt;
- Opgaande vegetatie wordt verwijderd;
- Er wordt nieuwbouw gerealiseerd;
- Er komt een toename in stikstofuitstoot in de gebruiksfase;
- Er is sprake van geluidsverstoring/optische verstoring gedurende de werkzaamheden.

2.3 Soortbescherming

In de onderstaande paragrafen worden per soortgroep de resultaten van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek beschreven. Indien soortgroepen op basis van het oriënterend terreinbezoek op voorhand kunnen worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, zijn deze soortgroepen vermeld in paragraaf 2.3.1. Op basis van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek wordt ingegaan op de mogelijk effecten die als gevolg van het planvoornemen op mogelijk aanwezige beschermde soorten kunnen optreden. Indien negatieve effecten op beschermde soorten niet zijn uit te sluiten, wordt geadviseerd over de te nemen vervolgstappen.

2.3.1 Afbakening relevante soortgroepen

Doordat het plangebied niet aansluit op groengebieden, in een sterk verstoorde omgeving ligt en groot open water op meer dan 200 meter van het plangebied ligt, zijn niet alle biotoop-kritische (sub)soortgroepen relevant. Zo zijn er onder andere op basis van het terreinbezoek geen effecten (overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb) aan de orde op de beschermde (sub)soortgroepen: zeezoogdieren, reptielen, vlinders, libellen en vissen. Er is voor deze soort(groep)en geen essentieel leefgebied in het plangebied. Effecten zijn op voorhand uitgesloten.

De overige soortgroepen worden hierna beschreven: vogels, vleermuizen, overige landzoogdieren, amfibieën en vaatplanten.

2.3.2 Vogels

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Zoals eerder aangegeven is er een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd een ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten. Uit de bureaustudie komen de buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, ransuil, slechtvalk en sperwer naar voren.

In tabel 2.1 zijn de waarnemingen van vogels met een jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.1. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

Soort	Categorie
Buizerd	4
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	3
Havik	4
Huisemus	2
Ransuil	4
Slechtvalk	3
Sperwer	4

Boom-bewonende soorten

Buizerd, havik, ransuil en sperwer

Bovengenoemde soorten zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied. Op basis van de bevindingen van het bureauonderzoek en het terreinbezoek is beoordeeld of het aanwezige biotoop voldoet aan de eisen van deze soorten. De genoemde soorten bouwen nesten in vooral grote bomen, artificiële nestgelegenheden of maken gebruik van een bestaand nest van bijvoorbeeld zwarte kraai of ekster. Het terrein is echter druk bezocht en heeft een hoge mate van verstoring door mensen en verkeersbewegingen, waardoor nesten van verstoringgevoelige soorten als buizerd, sperwer en havik uit te sluiten zijn. Ook zijn er tijdens het terreinbezoek geen nesten waargenomen in de bomen die mogelijk in gebruik zijn door hier boven genoemde boom-bewonende soorten

Gebouw-bewonende vogels

Gierzwaluw en Huismus.

De huismus en gierzwaluw zijn soorten die voornamelijk in gebouwen broeden. De nesten van de huismus worden meestal onder dakpannen of daklijsten (BIJ12, 2017a) aangetroffen. De gierzwaluw nestelt in (hoge) bebouwing in donkere holtes in ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen en in kerkstorens (BIJ12, 2017b). In het plangebied zijn geen gebouwen die voldoen aan de habitateisen van gierzwaluw of huismus. Effecten op gierzwaluw en huismus kunnen hierdoor worden uitgesloten.

Slechtvalk

De slechtvalk heeft als natuurlijke broedplaatsen rotswanden, kliffen en in mindere mate boomnesten. Het is een roofvogel van open agrarische gebieden, half beboste landschappen tot en met steden waar prooiaanbod en voldoende hoge gebouwen aanwezig is. Ten tijde van het terreinbezoek zijn slechtvalken waargenomen. Deze broeden op de schoorsteen op het terrein van GUNVOR op circa 500 meter afstand van het plangebied. Gezien de afstand van het nest ten opzichte van het plangebied en het feit dat deze niet verloren gaat, worden effecten op het jaarrond beschermde nest van de slechtvalk uitgesloten.

Overige soorten

Grote Gele Kwikstaart

De grote gele kwikstaart broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd. Het aanwezige biotoop in het plangebied voldoet niet aan de eisen die de soort aan zijn leefomgeving stelt. Hiermee is het voor komen van jaarrond beschermde nesten van de grote gele kwikstaart uitgesloten.

Soorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest (categorie 5)

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels die binnen het plangebied zijn waargenomen met een mogelijk jaarrond beschermd nest.

Tabel 2.2. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd (NDFF, 2017-2022).

Soort	Categorie
Blauwe reiger	5
Ekster	5
Pimpelmees	5

Nesten van de categorie 5 vogelsoorten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. De categorie 5-soorten vallen daarmee onder de bescherming van algemene broedvogels.

Algemene broedvogels

Het plangebied is geschikt voor algemeen voorkomende broedvogels zoals de houtduif, bosrietzanger en merel. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wnb (artikel 3.1). Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in het broedseizoen (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wnb aan de orde.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecoloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied, kunnen locatiespecifieke maatregelen worden voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

2.3.3 Zoogdieren – vleermuizen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vleermuizen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.3. Overzicht van waargenomen vleermuizen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime
	HR (artikel 3.5)
Gewone dwergvleermuis	X
Ruige dwergvleermuis	X
Rosse vleermuis	X

Voor vleermuizen zijn drie functies van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn. Dit zijn verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Foerageergebieden en vliegroutes zijn alleen beschermd als deze van essentieel belang zijn voor het functioneren van de verblijfplaats, zogenaamde essentiële foerageergebieden en essentiële vliegroutes. Deze drie onderdelen (verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied) worden hieronder nader beschouwd.

De gewone dwergvleermuis is voornamelijk een gebouw-bewonende soorten. Rosse vleermuizen zijn voornamelijk boom-bewonende soorten en de ruige dwergvleermuis worden zowel in gebouwen als in bomen aangetroffen.

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

Vaste rust- en verblijfplaatsen

Tijdens de voorgenomen werkzaamheden vinden geen werkzaamheden aan gebouwen plaats. Effecten op gebouw-bewonende vleermuissoorten kan dan ook worden uitgesloten. Er worden ten behoeve van het plan wel bomen gekapt. De aanwezige bomen zijn tijdens het terreinbezoek grondig gecontroleerd op de aanwezigheid van holtes. Echter betreft het voornamelijk zwarte elzen met een geringe omvang zonder geschikte holtes. Verblijfplaatsen van gebouw- en boom-bewonende vleermuizen kunnen worden uitgesloten in het plangebied.

Essentiële vliegroutes / foerageergebied

Binnen het plangebied zijn geen aanéengesloten lijnvormige elementen aanwezig. De watergang is circa 50 meter lang en eindigt in de parkeerplaats. Daarnaast is er een enkele kleine bosschage aanwezig. Essentiële vliegroutes kunnen dan ook worden uitgesloten uit het plangebied.

De rosse vleermuis jaagt voornamelijk boven open water, moeras, rietland, hooiland en weiland. De prooien bestaan vaak uit grote kevers en nachtvinders, maar ook wel uit kleine, in zwermen vliegende dansmuggen. Voor zover gesproken kan worden van vliegroutes, zijn deze veelal op grote hoogte, maar ook vliegen ze via brede lanen en parkachtige structuren van en naar hun foerageergebied. Ook de gewone dwergvleermuis maakt gebruik van watergangen om te foerageren (BIJ12, 2017). Het waterbassin ligt droog in de zomermaanden, waardoor deze niet geschikt is als foerageergebied voor vleermuizen. Daarnaast is de watergang niet verbonden met andere lijnvormige elementen. Door deze elementen kan aanwezigheid van een essentieel foerageergebied worden uitgesloten. Voor wat betreft vleermuizen zijn er geen belemmeringen ten aanzien van de Wet Natuurbescherming.

2.3.4 Zoogdieren – overige zoogdieren

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van overige soorten zoogdieren in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.4. Overzicht van waargenomen zoogdieren in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime		Vrijgestelde zoogdieren Wnb (artikel 3.10)
	HR (artikel 3.5)	Wnb (artikel 3.10)	
Bever	X		

Bever

Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rivieren en meren omzoomd door (broek)bossen met bomen als wilg en populier. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste (Zoogdierenvereniging, 2021a). Aangezien binnen het plangebied geen rivieren, moerassen, beken, meren en oeverbossen aanwezig zijn, kan het voorkomen van de bever worden uitgesloten.

Vrijgestelde soorten zoogdieren in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten als kleine marterachtige, haas en konijn. Met name de verruigde delen rondom het bassin kan als leefgebied dienen voor kleine marterachtige als de bunzing, wezel en hermelijn. Konijnen leven in hollen en hebben daarom een voorkeur voor zandige bodems waarin het makkelijk graven is. Ze prefereren halfopen landschappen zoals parken, tuinen en bosranden en mijden vochtige terreinen zoals moeras en veen of zware klei, omdat ze daarin geen hollen kunnen graven. De haas heeft een voorkeur voor kleinschalig gras- en bouwland, open veld als akkers en weilanden maar komt ook wel voor in open bos, heide en kwelders.

Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen de provincie Zuid-Holland geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.7 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.3.5 Amfibieën

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van amfibieën in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.5. Overzicht van waargenomen amfibieën in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime		Vrijgestelde amfibieën Wnb (artikel 3.10)
	HR (artikel 3.5)	Wnb (artikel 3.10)	
Rugstreeppad	X		
Gewone pad			X

Rugstreeppad

Er zijn in het verleden rugstreeppadden binnen het plangebied waargenomen. Deze soort komt voor in de duinen tot en met de zeereep, het riviereengebied en delen van de polders. De soort is zeer mobiel en kan grote afstanden afleggen (Ravon, 2021). Uit eerder onderzoek uitgevoerd in 2013 is gebleken dat het plangebied (met name het bassin) intensief werd gebruikt als voortplantingsgebied door rugstreeppad (Ecogroen advies B.V., 2013).

Tijdens het terreinbezoek is de watergang onderzocht op de aanwezigheid van rugstreeppadlarven met behulp van een schepnet van Ravon. Er zijn geen exemplaren van larven aangetroffen. De watergang was erg troebel tijdens het terreinbezoek. Hierdoor is deze als ongeschikt voor rugstreeppadlarve beoordeeld.

Het waterbassin stond tijdens het terreinbezoek droog. Het is echter niet uit te sluiten dat er in het bassin tijdelijke poelen komen te staan na een regenbui. Dit betekent dat er mogelijk alsnog (tijdelijke) voortplantingsbiotoop aanwezig is binnen het plangebied. Doordat het plangebied voldoet aan de habitateisen en er voorheen is vastgesteld dat het plangebied dient als voortplantingsplaats, kunnen negatieve effecten op de rugstreeppad niet worden uitgesloten.

Nader onderzoek

Twee bezoeken op koor activiteit in april-mei, waarna 1 in juni-juli. Daarbij dient er in juni-juli 2 keer geschept te worden met een net voor de aanwezigheid van larven (BIJ12, 2017).

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde amfibieën niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

Vrijgestelde amfibieën in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten zoals de gewone pad. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen de provincie Zuid-Holland geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 3.1.1. wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.3.6 Zaadplanten, varens en bladmossen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van zaadplanten, varens en bladmossen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.6. Overzicht van waargenomen zaadplanten, varens en bladmossen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km)(NDFF, 2017-2022).

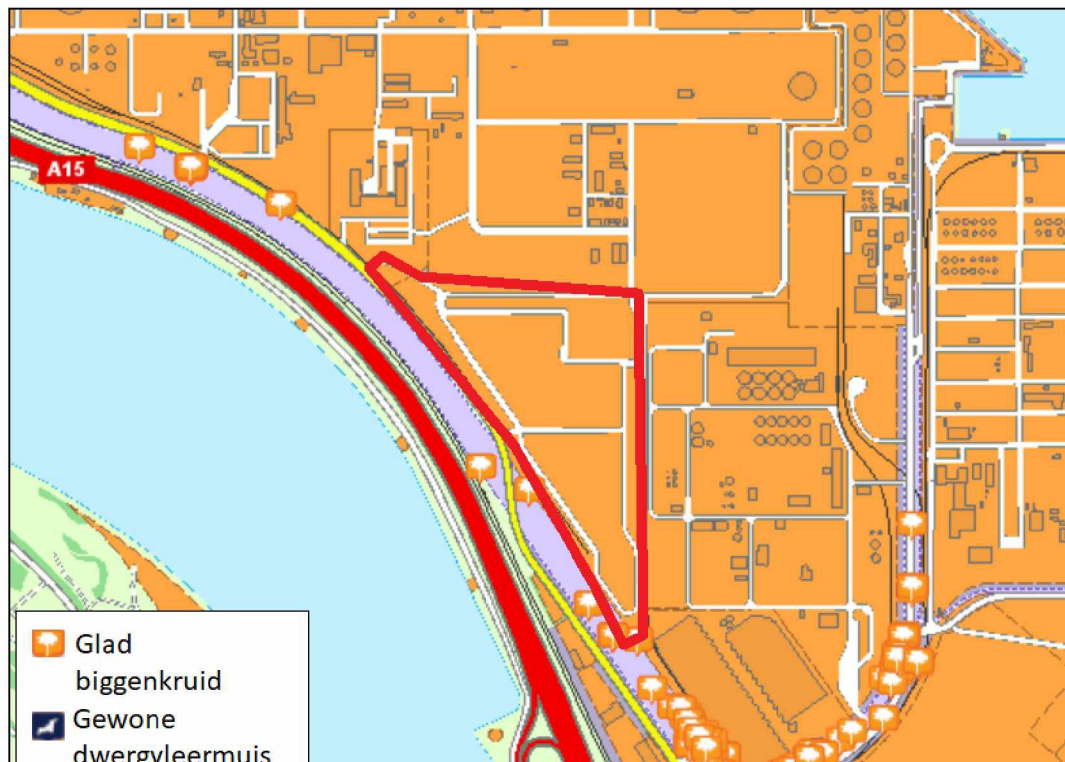
Soort	Beschermingsregime	
	HR (artikel 3.5)	Wnb (artikel 3.10)
Glad biggenkruid		X

Glad biggenkruid

Glad biggenkruid is een plantensoort uit de familie van composieten en staat op zonnige, warme, open plaatsen (pioniervegetatie) op droge, voedselarme, met name stikstofarme, zwak zure, kalkarme grond. Het plangebied biedt zeer geschikt biotoop voor glad biggenkruid. Daarbij blijkt uit de Natuurwijzer van het Havenbedrijf dat glad biggenkruid groeit in de bermen tegen het plangebied (Figuur 2.2). Tijdens het terreinbezoek zijn er geen exemplaren van glad biggenkruid waargenomen. Glad biggenkruid is echter een éénjarige plant, wat inhoudt dat deze in de winter afsterft (FLORON, 2022). Aangezien het bezoek is uitgevoerd voor het bloeiseizoen, kan er niet worden uitgesloten dat deze soort afwezig is. De werkzaamheden ten gevolge van de voornemens kunnen er voor zorgen dat er exemplaren mogelijk verwijderd of vernield worden. Om deze reden dient er nader onderzoek uitgevoerd te worden om de aanwezigheid van glad biggenkruid aan te tonen of uit te kunnen sluiten.

Nader onderzoek

Om de aanwezigheid van glad biggenkruid aan te tonen of te kunnen uitsluiten dient er in de bloeiperiode van deze soort (mei-juni) één veldbezoek uitgevoerd te worden, waarbij gezocht wordt naar exemplaren in het projectgebied. Gedurende het bezoek dient zorgvuldig (in denkbeeldige rasters) door het hele projectgebied gelopen te worden, waardoor alle potentiële groeiplaatsen te overzien zijn.

Figuur 2.2. waarnemingen van gladbiggenkruid nabij het plangebied (rood omkaderd). Bron: Havenbedrijf Rotterdam.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde zaadplanten, varens en bladmossen niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

2.3.7 Zorgplicht

In het plangebied kunnen haas, konijn, kleine marterachtige en gewone padden aanwezig zijn. Deze soorten zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht voor de Wnb in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt voor deze soorten, net als alle overige in het wild levende dieren en planten, de zorgplicht (zie bijlage 1). Dit houdt in dat tijdens de werkzaamheden zo veel mogelijk negatieve effecten op aanwezige natuurwaarden dienen te worden voorkomen dan wel te worden beperkt.

De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Door het uitvoeren van een aantal

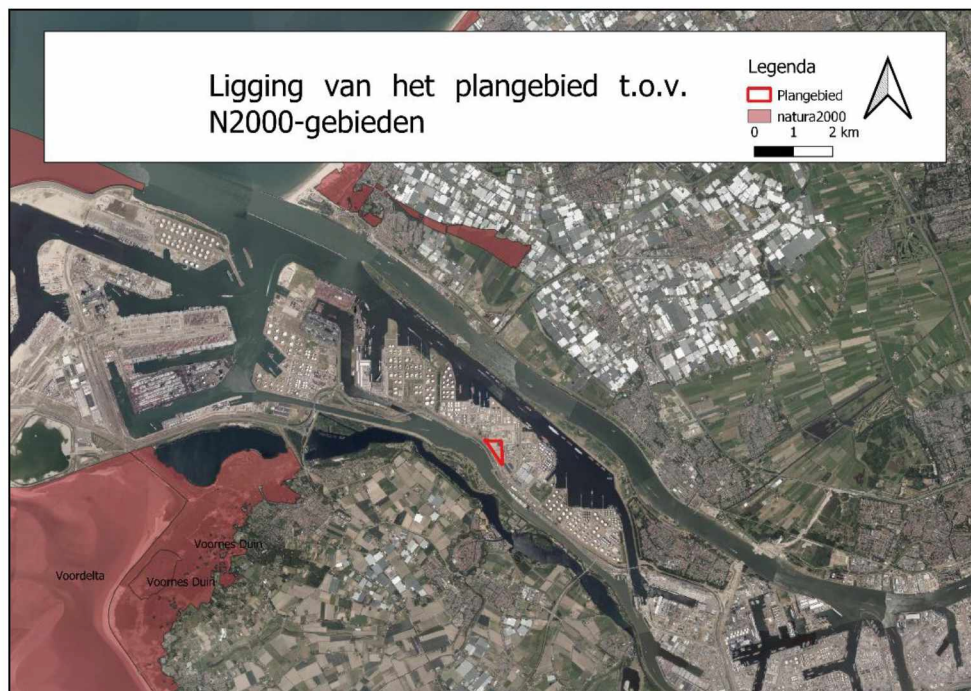
zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten worden gegarandeerd. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 2.7.

Tabel 2.7. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden zoogdieren (alle soorten)	Voorafgaand aan de werkzaamheden een controle uitvoeren voor de aanwezigheid van zoogdieren, waarna voorzichtig vanuit 1 kant het plangebied afgemaaid wordt.
Amfibieën (gewone pad)	Werken in de richting van een vluchtmogelijkheid bij het dempen van de watergang.
Zoogdieren (haas, konijn en kleine marters)	Werken buiten de kwetsbare periode van voortplanting, handmatig vrijgaven van de aanwezige hollen.

2.4 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Solleveld & Kapittelduinen en ligt op circa 4,5 kilometer afstand ten noorden van het plangebied (zie Figuur 2.3). Dit gebied is aangewezen op basis van de Habitatrichtlijn. Binnen een straal van 15 km liggen nog drie andere Natura 2000-gebieden. Het betreft de Voordelta, Kwade Hoek en Voornes duin.

Figuur 2.3: Ligging Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied. Bron: AERIUS-calculator, versie 2021.

Bij voorliggend planvoornemen is er zowel sprake van een realisatiefase als gebruiksfase. Er kan daardoor sprake zijn van zowel tijdelijke als permanente effecten.

De Natura 2000-gebieden liggen buiten het invloedsgebied van directe storingsfactoren, zoals bijvoorbeeld verdroging of geluid- en lichtverstoring. Hierdoor kunnen alleen indirecte storingsfactoren zoals verzuring en vermesting van toepassing zijn. Gezien de afstand tot stikstofgevoelige habitattypen in de Natura 2000-gebieden en de voorgenomen werkzaamheden zijn effecten als gevolg van vermesting en verzuring door stikstofdepositie tijdens de realisatiefase niet op voorhand uit te sluiten.

De stikstofdepositie gedurende de realisatiefase is bij de inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering per 1-7-2021 vrijgesteld van de Wnb-vergunningplicht. Voor de realisatiefase hoeft dan ook geen onderzoek naar stikstofdepositie (AERIUS-berekening) meer te worden uitgevoerd.

Voor de mogelijke effecten als gevolg van stikstofdepositie in de gebruiksfase dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd.

Er dient een AERIUS-berekening voor de gebruiksfase te worden opgesteld.

2.5 Natuur Netwerk Nederland (NNN)

In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied bevindt zich op circa 130 meter ten zuiden van het plangebied. Aangezien er geen sprake is van externe werking in de provincie Zuid-Holland zijn vervolgstappen niet aan de orde. In Figuur 2.4 is de ligging van het plangebied ten opzichte het Natuur Netwerk Nederland weergegeven.

Figuur 2.4: Ligging van het plangebied ten opzichte van het NNN. Bron: Qgis.

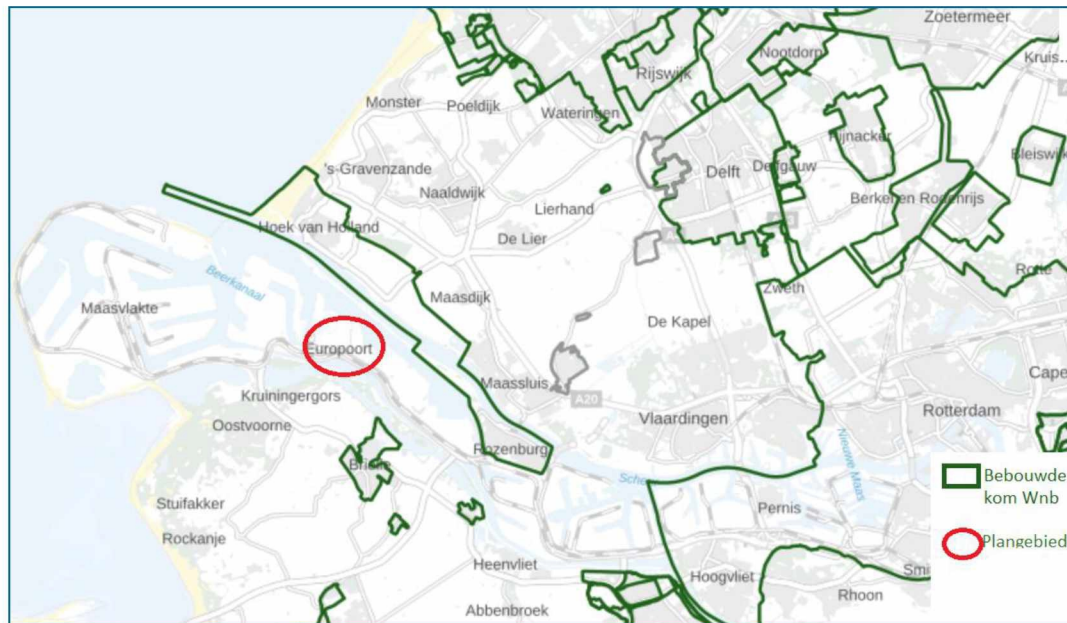
2.6 Overig provinciaal beleid Zuid-Holland

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland. Als gevolg van het planvoornemen treden er geen effecten op.

2.7 Beschermd houtopstanden Wnb

De bomen in het plangebied worden gekapt als gevolg van het planvoornemen. Deze bomen zijn geen onderdeel van een bosschage die een oppervlakte heeft van meer dan 1000 m² en vormen geen lijnbeplanting van meer dan 20 bomen. Daarmee vallen de bomen niet onder de definitie van beschermde houtopstanden Wnb. Beschermde houtopstanden Wnb zijn daarom niet relevant voor voorliggend planvoornemen. In de APV van de gemeente Rotterdam staat dat het gebied de Europoort buiten de gemeentelijke bebouwde kom Wnb ligt (Gemeente Rotterdam, 2021), zie Figuur 2.5. Het is daarom niet verplicht om een kapvergunning aan te vragen bij de gemeente Rotterdam.

Mogelijk geldt er wel een plaatselijke APV voor het kappen van bomen binnen de gemeente Rotterdam.

Figuur 2.5. Ligging van het plangebied t.o.v. de bebouwde kom Wnb. Bron: Provincie Zuid-Holland.

2.8 Kansen voor natuurwaarden in het plangebied

Het behouden van de aanwezige natuurwaarden of het vergroten, verbeteren en verbinden ervan, kan op diverse punten een meerwaarde creëren voor voorliggend planvoornemen. Door bestaande en nieuwe natuurwaarden in het planvoornemen te integreren wordt een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving gecreëerd voor werknemers. Tevens levert het integrale kansen op ten aanzien van verschillende duurzaamheids- en klimaatadaptatiedoelen zoals waterretentie, hittestress beperking, luchtzuivering etc.

Op basis van het terreinbezoek zijn de huidige natuurwaarden in het plangebied vastgesteld (zie ook paragraaf 2.1). Deze natuurwaarden zijn onder te verdelen in diverse biotopen. De aanwezige biotopen en mogelijkheden voor het realiseren van nieuwe biotopen zijn weergegeven in respectievelijk Tabel 2.8 en 2.9. Deze tabellen vormen een aanknopingspunt voor het behoud en de ontwikkeling van de natuurwaarden bij de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling.

Tabel 2.8. Kansen voor bestaande natuurwaarden in het voorgenomen plan.

Aanwezige biotoop	Belangrijkste functies voor flora en fauna	Mogelijkheden voor vergroten, verbeteren en verbinden.
Groenstructuur	Ecologische verbindingroute door het plangebied.	Kwaliteit en aansluiting vegetatie aan beide kanten verbeteren bijvoorbeeld door middel van natuurlijker maaibeheer, aanplanten van inheemse soorten en bloemrijke vegetatie.
Bomenrijen	Vliegroute voor vleermuizen, nest/rustplaats voor vogels	Bomenrijen uitbreiden naar het westen en aansluiten bij bestaande bomenrijen. Diversiteit in boomsoorten aanplanten en kiezen voor inheemse soorten.

Grasland	Foerageer-/leefgebied voor insecten, vogels, kleine fauna. Daarnaast mogelijk standplaats voor soorten als glad biggenkruid.	Gaat deels verloren. Grasstroken in planvoornemen opnemen, bijvoorbeeld door aanplant van kruidenrijke vegetatie afgewisseld met ruigtes. Hierdoor kan leefgebied van bijvoorbeeld konijn en haas behouden blijven.
-----------------	--	---

Tabel 2.9. Mogelijk nieuw te ontwikkelen natuurwaarden.

Kansen nieuwe biotopen	Belangrijkste functies voor flora en fauna	Hoe te realiseren
Gebouwen	Nestgelegenheid gebouwgebonden vogels (mussen, zwaluwsoorten), verblijfplaatsen voor vleermuizen, vegetatie aan/op gebouw	Natuurinclusief bouwen. Denk aan nestkasten en vleermuiskasten.
Aanleg (gezamenlijke) tuinen	Schuil- en foerageerplek voor (tuin)vogels en grondgebonden fauna, insecten, vlinders	Ontwerp door deskundig ecologisch hovenier
Vijvers/ poelen aanleggen	Creëren van biotoop voor vissen, libellen en amfibieën (rugstreeppad).	Ontwerp door een ecologisch deskundige of hovenier.
Kruidenrijke/ bloemrijke vegetaties, b.v. plantsoenen/ tuinen	Schuil- en foerageerplek voor (tuin)vogels en grondgebonden fauna, insecten (zoals vlinders).	Ontwerp door een deskundig ecologisch hovenier, gebruik van geschikte zaadmengsels.

3 Conclusie & advies

In dit hoofdstuk is per onderdeel de conclusie en het advies gegeven dat voortkomt uit de uitgevoerde natuurtoets.

3.1 Soortbescherming

Binnen het plangebied is geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde soorten (Wnb) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: algemene broedvogels, amfibieën en vaatplanten. In Tabel 3.1 zijn de conclusies ten aanzien van deze beschermde soorten opgenomen. De onderbouwing van de conclusies zijn beschreven in paragraaf 2.3 van voorliggende natuurtoets. Voor de overige soort(groep)en is beoordeeld dat vervolgstappen niet aan de orde zijn. Voor deze soorten en vrijgestelde soorten geldt wel de zorgplicht.

Tabel 3.1. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort(groep)	Essentieel leefgebied in (directe omgeving van) plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Maatregelen?	Ontheffing Wnb aan de orde?
Vogels (algemene broedvogels)	Ja, nestgelegenheid in opgaande begroeiing	Nee	Ja	Nee
Amfibieën (rugstreeppad)	Waarschijnlijk, (tijdelijke) voorplantingswateren in het bassin. Mogelijk overwinterd de rugstreeppad binnen het plangebied	Ja	Nader te bepalen aan de hand van het onderzoek	Mogelijk
Vaatplanten (glad biggenkruid)	Waarschijnlijk, glad biggenkruid groeit in de bermen gelegen tegen het plangebied	Ja	Nader te bepalen aan de hand van het onderzoek	Mogelijk
Vrijgestelde soorten (konijn, haas, kleine marterachtige en gewone pad)	Konijnenholen en hazen aanwezig. Mogelijk leven er kleine marters en gewone padden in het leefgebied	Nee	Zie Tabel 2.7	Nee

In Tabel 3.2 is aangegeven dat er nader onderzoek nodig is naar de rugstreeppad en glad biggenkruid. De beschrijving van dit nader onderzoek wordt in Tabel 3.2 uiteengezet.

Tabel 3.2. Beschrijving nader onderzoek.

Soort	Onderzoeksmethode
-------	-------------------

Rugstreeppad	Twee bezoeken op koor activiteit in april-mei, waarna 1 in juni-juli. Daarbij dient er in juni-juli 2 keer geschept te worden met een net voor de aanwezigheid van larven (BIJ12, 2017).
Glad biggenkruid	Eén bezoek in juni-juli wanneer de planten in bloei staan .

In Tabel 3.3 is aangegeven dat een overtreding van de Wnb voor een aantal soorten op voorhand kan worden voorkomen door het treffen van maatregelen. Deze maatregelen zijn in Tabel 3.3 uiteengezet. Door het nemen van deze maatregelen worden negatieve effecten voorkomen en zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

Tabel 3.3. Beschrijving maatregelen om overtreding van de Wnb te voorkomen.

Soort(groep)	Maatregelen
Algemene broedvogels	Werken buiten het broedseizoen. Indien het niet mogelijk is, dient het plangebied vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk zijn dan dient vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecooloog

3.1.1 Zorgplicht

Uit paragraaf 2.3.7. blijkt dat er in het plangebied soort(groep)en aanwezig (kunnen) zijn waarmee rekening dient te worden gehouden in het kader van de zorgplicht voor soorten. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel Tabel 3.4

Tabel 3.4. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden zoogdieren (alle soorten)	Voorafgaand aan de werkzaamheden een grondige controle uitvoeren op de aanwezigheid van zoogdieren, waarna vegetatie vanuit 1 kant wordt gemaaid.
Amfibieën	Werken in de richting van een vluchtmogelijkheid bij het dempen van de watergang
Zoogdieren (konijn, haas en kleine marters)	Werken buiten de kwetsbare periode van voortplanting, handmatig vrijgaven van konijnenholen.

3.2 Natura 2000

In Tabel 3.5 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde Natura 2000-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.4 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.5. Conclusies Natura 2000-gebieden.

Natura 2000

Zijn er Natura 2000-gebieden aanwezig waarop effecten kunnen optreden?	Ja, Solleveld & Kapittelduinen op circa 4,5 kilometer afstand. Daarnaast zijn er meerdere Natura 2000-gebieden binnen een straal van 15 kilometer
Treden er negatieve effecten op of zijn deze te verwachten?	Ja, er kan sprake zijn van verzuring en vermesting door stikstofdepositie in de gebruikersfase.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Ja, er dient een AERIUS-berekening voor de gebruikersfase te worden uitgevoerd.
Wnb-vergunning of akkoord van de provincie noodzakelijk?	Nog onbekend.

3.3 NNN

In Tabel 3.6 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde NNN-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.5 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.6. Conclusies NNN-gebieden.

	NNN
Op welke afstand van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde NNN-gebied?	Circa 130 meter.
Is er sprake van toetsing van externe werking in de betreffende provincie?	Nee
Is er sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of is dit te verwachten?	Nee
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Nee
Afstemming met het bevoegd gezag aan de orde?	Nee

3.4 Overig provinciaal beleid Zuid-Holland

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van het Provinciaal bijzonder landschap Midden-Delfland. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

3.5 Beschermde houtopstanden Wnb

Er is bij voorliggend planvoornemen geen sprake van aantasting van onder de Wnb beschermde houtopstanden. Er zijn voor wat de Wnb betreft geen vervolgstappen aan de orde. Gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages is mogelijk van toepassing.

3.6 Kansen voor natuurwaarden in het plangebied

In Tabel 3.7 en 3.8 zijn de kansen voor het behoud en/of vergroten/verbeteren/verbinden van de natuurwaarden bij voorliggende planvoornemen uiteengezet.

Tabel 3.7. Kansen voor bestaande natuurwaarden in het voorgenomen plan.

Aanwezige biotoop	Belangrijkste functies voor flora en fauna	Mogelijkheden voor vergroten, verbeteren en verbinden.
Groenstructuur	Ecologische verbindingroute door het plangebied.	Kwaliteit en aansluiting vegetatie aan beide kanten verbeteren bijvoorbeeld door middel van natuurlijker maaibeheer, aanplanten van inheemse soorten en bloemrijke vegetatie.
Bomenrijen	Vliegrouete voor vleermuizen, nest/rustplaats voor vogels	Bomenrijen uitbreiden naar het westen en aansluiten bij bestaande bomenrijen. Diversiteit in boomsoorten aanplanten en kiezen voor inheemse soorten.
Grasland	Foerageer-/leefgebied voor insecten, vogels, kleine fauna. Daarnaast mogelijk standplaats voor soorten als glad biggenkruid.	Gaat deels verloren. Grasstroken in planvoornemen opnemen, bijvoorbeeld door aanplant van kruidenrijke vegetatie afgewisseld met ruigtes. Hierdoor kan leefgebied van bijvoorbeeld konijn en haas behouden blijven.

Tabel 3.8. Mogelijk nieuw te ontwikkelen natuurwaarden.

Kansen nieuwe biotopen	Belangrijkste functies voor flora en fauna	Hoe te realiseren
Gebouwen	Nestgelegenheid gebouw-gebonden vogels (mussen, zwaluwsoorten), verblijfplaatsen voor vleermuizen, vegetatie aan/op gebouw.	Natuurinclusief bouwen. Denk aan nestkasten en vleermuiskasten.
Aanleg tuinen	Schuil- en foerageerplek voor (tuin)vogels en grondgebonden fauna, insecten en vlinders.	Ontwerp door deskundig ecologisch hovenier.
Vijvers/ poelen aanleggen	Creëren van biotoop voor vissen, libellen en amfibieën (rugstreeppad).	Ontwerp door een ecologisch deskundige of hovenier.
Kruidenrijke/ bloemrijke vegetaties, b.v. plantsoenen/ tuinen	Schuil- en foerageerplek voor (tuin)vogels en grondgebonden fauna en insecten (zoals vlinders).	Ontwerp door een deskundig ecologisch hovenier, gebruik van geschikte zaadmengsels.

Bibliografie

- Antea Group. (2019). *Nader onderzoek vleermuizen*. Oosterhout: Antea Group.
- BIJ12. (2017). *Kennisdocument gewone dwergvleermuis*. Utrecht: BIJ12.
- BIJ12. (2017). *Kennisdocument rugstreepad*. Utrecht: BIJ12.
- BIJ12. (2017a). *Kennisdocument Huismus*. Leidseveer: BIJ12.
- BIJ12. (2017b). *Kennisdocument Gierzwaluw*. Leidseveer: BIJ12.
- Ecogroen advies B.V. (2013). *Notitie Flora en fauna op braakliggend terrein Kuwait Petroleum*. Overijssel: Ecogroen advies B.V.
- FLORON. (2022). *Glad biggekruid*. Opgehaald van www.verspreidingsatlas.nl: <https://www.verspreidingsatlas.nl/0652>
- Gemeente Rotterdam. (2021). *Algemene plaatselijke verordening Rotterdam 2012*. Rotterdam: Gemeente Rotterdam.
- Ravon. (2021). *Rugstreepad*. Opgehaald van [Ravon.nl](http://www.ravon.nl): <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/rugstreepad>
- Vogelbescherming. (2021, september 16). *Ransuil*. Opgehaald van [Vogelbescherming.nl](http://www.vogelbescherming.nl): <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/ransuil>
- Zoogdierenvereniging. (2021a). *Bever*. Opgehaald van www.zoogdierveniging.nl: <https://www.zoogdierveniging.nl/zoogdiersoorten/bever>

Overig

NDFF
Street Smart
AERIUS-calculator, versie 2021.
www.floron.nl
www.ravon.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vlinderstichting.nl
www.zoogdierveniging.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader

Bijlage 1 Wettelijk kader

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving en het beleidskader.

Het betreft de Wet natuurbescherming (Wnb). Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

Wnb - Algemeen

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden. De Wnb beschermt:

- De Natura 2000-gebieden die aangewezen zijn in het kader van het Europees natuurbeschermd gebiedsbeschermt (gebiedsbescherming)
- De planten- en diersoorten (onderdeel soortbescherming)
- Bos en houtopstanden (onderdeel houtopstanden).

Veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de provincies. Er zijn hierop wel uitzonderingen waarvoor het ministerie van LNV bevoegd gezag is. Dit betreft onder andere de aanleg en uitbreiding van hoofdwegen, landelijke spoorwegen, hoofdvaarwegen, primaire waterkeringen, militaire terreinen en oefengebieden, militaire luchthavens, Schiphol en overige burgerluchthavens, het landelijke gastransportnet, hoogspanningsverbindingen van tenminste 220 kV, activiteiten van buitenlandse mogendheden en activiteiten namens een lid van het Koninklijk Huis. LNV is ook bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) en voor Windenergie op zee (kavelbesluiten).

Gemeenten hebben een loketfunctie. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet. De Wnb richt zich op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden.

Wnb - Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- 1) soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb);
- 2) soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb);
- 3) 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora') (artikel 3.10 e.v. Wnb).

Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 3.1 e.v.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het is mogelijk om ontheffing aan te vragen voor de overtreding van de verbodsbepalingen. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid' (dit is dus strenger dan voor soorten van de Habitatrichtlijn en de andere soorten);
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en/of Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.5 e.v.:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Onder de Wnb is het mogelijk om voor streng beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.5.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 van de Wnb bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn.

Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten';

- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten (artikel 3.10 e.v. Wnb)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage A en B van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.10 e.v..

Het is verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt ook vrijstelling bij ruimtelijke projecten voor soorten die staan op besluit vrijgestelde soorten. Het hangt per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Deze zorgplicht is verder in deze bijlage nog toegelicht.

Indien de 'andere soorten' niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten uit de categorie 'andere soorten' van de Wnb bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Samenvatting gronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie beschermde soorten (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).				
Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	Ja	Ja	Ja
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	Ja	Ja	Ja
3	volksgezondheid en openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
	veiligheid van luchtverkeer	Ja	Nee	Ja
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	Ja	Ja	Ja
	ter bescherming van Flora en Fauna	Ja	Ja	Ja
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	Ja	Ja	Ja
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	Ja	Ja
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	Ja
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud (ook natuurbeheer), algemeen belang, bestendig gebruik	Nee	Nee	Ja

Zorgplicht

Er dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals vastgelegd in artikel 1.11 van de Wnb. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor in het wild levende dieren en planten, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht heeft betrekking op de gebieds- en op de soortbescherming. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
1. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Wnb - Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in artikel 2.1 tot en met 2.11 van de Wnb. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van LNV.

Voortoets en Passende beoordeling

De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, ten aanzien van plannen en projecten en die mogelijke effecten hebben op de natuurlijke kenmerken van de gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelen die in de Natura 2000-gebieden van kracht zijn. De Wnb maakt daarbij onderscheid in enerzijds plannen (plantoets) en anderzijds projecten (projecttoets).

Bij plannen en projecten in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een 'passende beoordeling'. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling.

Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit doorgang vinden. Wanneer uit de voortoets blijkt dat er wel kans is op een negatief effect, maar dit als niet significant kan worden gezien, kan eveneens, op basis van een verslechteringstoets toestemming voor het uitvoeren van de activiteit worden verleend. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de “ADC-criteria”.

Dit betekent dat:

- A – alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;
- D – er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn, en
- C – de initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Stikstofdepositie

Stikstofdepositie vormt veelal een knelpunt bij de besluitvorming over plannen en projecten, omdat in veel Natura 2000-gebieden overbelasting van stikstof een probleem is voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor de voor het gebied aangewezen soorten en habitattypen. Om een oplossing te bieden voor dit probleem was destijds (1 juli 2015) het Programma Aanpak Stikstof (PAS) opgericht. Op 29 mei 2019 oordeelde de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) echter dat het PAS niet als onderbouwing kan worden gebruikt voor toestemmingsverlening op grond van de Wnb.

Vanaf 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. Hierin is een vrijstelling van Wnb-vergunningplicht opgenomen voor bouwwerkzaamheden in de realisatiefase voor wat betreft stikstofdepositie (art. 2.9a Wnb). Er hoeven ten behoeve van een Wnbvergunningaanvraag (gebiedsbescherming) voor een project dus geen berekeningen en daarbij behorende beoordeling van de stikstofdepositie voor de realisatiefase meer plaats te vinden.

De vrijstelling geldt in theorie niet voor het vaststellen van een ruimtelijk plan (bijvoorbeeld een bestemmingsplan) (de plantoets Wnb) waarbij voor de ontwikkeling ook een aanlegfase aan de orde is. De vrijstelling geldt alleen voor de projecttoets in het kader van de Wnb-vergunningprocedure. Echter, omdat ervan uitgegaan wordt dat voor het project (als de ontwikkeling die het bestemmingsplan mogelijk maakt, wordt uitgevoerd) een vrijstelling geldt, wordt deze vrijstelling ook toegepast in de plantoets Wnb gebiedsbescherming.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland is opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De bescherming van het NNN staat nader uitgewerkt in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Hierin staan instructieregels voor de omgevingsverordening van de provincies. De bescherming werkt vervolgens door in de bestemmingsplannen van de gemeenten. De instructieregels uit het BKL verplichten de provincies tot:

- het aanwijzen van Natuurnetwerk Nederland gebieden (artikel 7.6 Bkl)
- het vastleggen van de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN- gebieden (artikel 7.7 Bkl)
- het stellen van regels in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de kenmerken en waarden van NNN-gebieden (artikel 7.8 Bkl, eerste lid)
- De regels die in de omgevingsverordening komen verzekeren in ieder geval dat (artikel 7.8 Bkl, tweede lid):
 - de kwaliteit en oppervlakte van het NNN-gebied niet achteruitgaan

- de samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt geborgd
- tijdige compensatie van een bepaalde activiteit die negatieve gevolgen heeft

Wezenlijke waarden en kenmerken

Dit betreft de actuele en potentiële natuurwaarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied, met inbegrip van de omvang en de beoogde natuurkwaliteit alsmede de samenhang met andere natuurgebieden.

'Nee, tenzij'-principe

Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat nieuwe plannen of projecten niet zijn toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN significant aantasten. Uitzonderingen hierop zijn wanneer sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De Rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking.

Het NNN is planologisch beschermd in de Provinciale Structuurvisies en Verordeningen. In de Verordening staat aangegeven aan welke voorwaarden bij ruimtelijke ingrepen in en langs het NNN moet worden voldaan. Ook is het compensatiebeleid bij aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland hierin opgenomen.

Overige provinciale beschermde gebieden

Naast het NNN kunnen ook andere gebieden beschermd zijn op provinciaal niveau. Dit verschilt per provincie. Beschermde gebieden kunnen als volgt omschreven zijn:

- ecologische verbindingzones,
- weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden, leefgebied weide- en akkervogels of rust- en foerageergebied ganzen en smienten,
- groene ontwikkelingszone of groenblauwe mantel of groene contour
- natuur/ bos- en natuurgebieden buiten NNN.

Ook deze gebieden kennen een vorm van een beschermingsregime, in sommige gevallen gelijk aan het NNN, soms in een lichtere vorm.

Provincies kunnen ook provinciale landschappen aanwijzen. De aanwijzing van de Bijzonder Provinciale Landschappen is verleend op grond van Artikel 1.12 lid 3 van de Wnb (zie tekstkader). Ook deze gebieden kunnen een beschermingsregime hebben vastgelegd in de provinciale verordening.

Art. 1.12 lid 3 Wnb

Gedeputeerde Staten kunnen gebieden gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als «bijzondere provinciale natuurgebieden», onderscheidenlijk «bijzondere provinciale landschappen».

Wnb - Beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in artikel 4.1 tot en met 4.9 van de Wnb. De Wnb heeft tot doel de oppervlakte bos in Nederland in stand te houden. Begin 20e eeuw kwam dit doel vooral voort uit de belangen van de houtproductie, maar gaandeweg is meer oog gekomen voor de andere functies die bossen en houtopstanden hebben, zoals klimatologische, landschappelijke en recreatieve functies.

Binnen de Wnb worden houtopstanden beschermd die aan bepaalde voorwaarden voldoen (Wnb artikel 4.1). Voornaamste onderscheid wordt gemaakt op basis van de locatie. Houtopstanden welke binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom Wnb vallen, zijn namelijk uitgezonderd (artikel 4.1) en worden niet onder de Wnb beschermd. De begrenzing van de bebouwde kom in de zin van de Wnb komt niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwde kom in de zin van de Wnb heeft vastgesteld, is de Wnb overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Een houtopstand onder de Wnb wordt gezien als een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

- 1) een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of;
- 2) bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

De Wnb is van toepassing op houtopstanden die buiten de bebouwde kom liggen. De gemeenteraad dient de grens van de bebouwde kom Wnb vast te leggen. Veel gemeentes hebben dit ook gedaan.

De grens van de bebouwde kom Wnb is niet hetzelfde als de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. De bebouwde kom grens in de Wegenverkeerswet wordt met een ander oogmerk bepaald en vastgesteld. Volgens een uitspraak van de rechtbank is het niet mogelijk om het hele grondgebied van de gemeente aan te wijzen als bebouwde kom. De aard van het gebied is bepalend voor de vraag of het gebied kan aangewezen worden als bebouwde kom. De vaststelling van de grens van de bebouwde kom is van feitelijke aard: waar houdt de bebouwing op.

De provincies zijn op grond van de gemeentewet bevoegd om in het kader van interbestuurlijk toezicht zo nodig maatregelen te treffen als een gemeente heeft verzuimd om de begrenzing van de bebouwde kom vast te stellen, of deze heeft vastgesteld op een wijze die in strijd komt met het recht of het algemeen belang. Een begrenzing die is vastgesteld op grond van artikel 1 vijfde lid van de Boswet geldt ingevolge van het overgangsrecht overigens tevens als begrenzing van de bebouwde kom voor de Wnb.

De begrenzing van de bebouwde kom in de zin van de Wnb dus niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwde kom in de zin van de Wnb heeft vastgesteld, is de Wnb overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Door het zogenoemde regelverbod van artikel 4.6 Wnb kunnen gemeente ook buiten de bebouwde kom regulerend optreden. Hierdoor kunnen gemeente ook een kapverbod opstellen voor houtopstanden die ze willen beschermen buiten de bebouwde kom. Er zijn veel gemeentes die dat ook daadwerkelijk hebben gedaan.

Er zijn ook gemeentes die houtopstanden buiten de bebouwde kom beschermen via een monumentenverordening. Voor deze houtopstanden is dus (ook) een omgevingsvergunning van de gemeente noodzakelijk. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

Meld- en herplantplicht

De Wnb stelt dat wanneer houtopstanden worden gekapt, er voorafgaand aan de kap een meldingsplicht bij de provincie is.

De provincie bepaalt welke informatie omtrent de te kappen opstand aangeleverd dient te worden, op welke termijn dit aangeleverd dient te worden en welke voorwaarden voor de uitvoering van de kap gelden. Daarnaast geldt dat binnen drie jaar na de kap een herbeplantingsplicht geldt (door aanplant, bezaaiing of natuurlijke verjonging dan wel op andere wijze realiseren van een nieuwe houtopstand). Wanneer dat niet op dezelfde plaats kan, dan kan een provincie ontheffing verlenen de herbeplanting op andere gronden toe te staan indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels. Verder kunnen provincies ontheffing of vrijstelling verlenen voor bepaalde verbodsbepalingen en/of voorwaarden omtrent herbeplanting.

In de volgende gevallen geldt op grond van de Wnb geen verplichting tot het melden en herbeplanten voor het vellen:

- periodiek vellen van griend- of hakhout;
- houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, én hetzij geen groter oppervlakte beslaan dan 10 are, hetzij ingeval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20;
- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom in de zin van de Wnb;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - o wegbeplantingen;
 - o beplantingen langs waterwegen, en
 - o eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
- ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
- bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
- zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- vellen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel ten behoeve van Natura 2000;
- vellen ter uitvoering van een mitigerende of compenserende natuurmaatregel uit een Natura 2000-vergunning, een soortenontheffing, een Tracébesluit of een omgevingsvergunning;
- vellen voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;

vellen en herbeplanten dat plaatsvindt overeenkomstig een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Beschermde houtopstanden (naast Wnb)

Houtopstanden zijn tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit is vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de betreffende gemeente. Bomen kunnen op gemeentelijk niveau ook op een andere manier beschermd zijn. De bescherming van een houtopstand of groenstructuren kan bijvoorbeeld opgenomen zijn in de planregels bij een bestemmingsplan of via een gemeentelijke bomenverordening.

Natuurtoets

Kuwait petroleum Air Products en Gunvor
projectnummer 0477916.100
28 juni 2022 revisie 01
Air Products Nederland BV

Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd gekeken te worden naar deze bepalingen. Mogelijk kan uit deze bepalingen volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

In deze bijlage wordt de methodiek beschreven die gehanteerd is tijdens het onderzoek naar de aanwezigheid en de toetsing van beschermde soorten, beschermde gebieden, beschermde houtopstanden en kansen voor natuurwaarden in het plangebied.

Soortbescherming

Het onderzoek naar beschermde soorten bestaat uit een bureaustudie, oriënterend terreinbezoek en effectbepaling.

Bureaustudie

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek is specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (Wnb artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (Wnb artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (Wnb artikel 3.10). Bij vogels is met name speciale aandacht geschonken aan vogelsoorten met jaarrond beschermd nest. Bij werkzaamheden in watergangen/waterwegen is specifiek aandacht geschonken aan soorten van het aquatisch milieu. Bij werkzaamheden aan gebouwen is specifiek aandacht geschonken aan gebouwbewonende soorten. In voorliggende toetsing is geen aandacht besteed aan Rode Lijst-soorten.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd². Hierbij is nagegaan of er in de periode 2017-2022 beschermde soorten zijn aangetroffen in een straal van 1 km rondom het plangebied. Daarnaast zijn indien relevant ook regionale bronnen en atlassen gebruikt. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. De resultaten van de bureaustudie geven een indicatie van de soorten die in het plangebied kunnen voorkomen.

Oriënterend terreinbezoek

Tijdens het oriënterend terreinbezoek is door middel van een fysieke inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren. Daarnaast heeft een biotoopbeoordeling plaatsgevonden. Bij een biotoopbeoordeling wordt gekeken in hoeverre het aanwezige biotoop geschikt is voor beschermde soorten. Het betreft een deskundigenoordeel op basis van een biotopenscan. Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Effectbepaling

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het oriënterend terreinbezoek is bepaald of op voorhand (negatieve effecten op) beschermde soorten al dan niet kunnen worden uitgesloten en of vervolgstappen (soortgericht nader onderzoek) noodzakelijk zijn. Indien van toepassing is geadviseerd over de te volgen procedure in het kader van de natuurwetgeving.

² Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF 2017-2022 op basis van een abonnement van Antea Group en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Beschermde gebieden

In het kader van gebiedsbescherming zijn de volgende gebieden meegenomen:

- Natura 2000-gebieden;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- Overige provinciaal beleid.

Op basis van een bureaustudie is de ligging van de gebieden ten opzichte van het plangebied in beeld gebracht. Hiervoor is gebruik gemaakt van onder andere AERIUS-calculator (versie 2021) (Natura 2000-gebieden) en de provinciale website en/of digitale atlas (NNN, overig provinciaal beleid). Op basis van de ligging en de voorgenomen ontwikkeling is (indien relevant) een effectbepaling uitgevoerd. Voor de effectbepaling is gekeken naar directe effecten als gevolg van ruimtebeslag. Indien van toepassing zijn ook mogelijke indirecte effecten bekeken. Hierbij kan gedacht worden aan verstoring door geluid, licht en trillingen en optische verstoring. In het kader van Natura 2000-gebieden is ook gekeken naar mogelijk effecten door een toename aan stikstofdepositie. Indien aan de orde is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. Hierbij kan gedacht worden aan een voortoets of passende beoordeling t.b.v. Natura 2000-gebieden. Of het doorlopen van een 'nee, tenzij-procedure' in het kader van mogelijke effecten op NNN-gebieden.

Beschermde houtopstanden Wnb

Op basis van het planvoornemen en de ligging van het plangebied is onderzocht of er onder de Wnb beschermde houtopstanden aanwezig zijn binnen het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van de door de initiatiefnemer aangeleverde informatie over het planvoornemen, recente luchtfoto's en indien beschikbaar de begrenzing van de gemeentelijke bebouwde kom Wnb. Indien onder de Wnb beschermde houtopstanden aanwezig zijn in het plangebied, is getoetst of er sprake is van aantasting van beschermde houtopstanden. Indien er sprake is van aantasting van Wnb beschermde houtopstanden is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

Kansen voor natuurwaarden in het plangebied

Binnen een plan zijn vaak mogelijkheden/ kansen aanwezig voor het verhogen van de natuurwaarden (biodiversiteit). Indien dit van toepassing is op het voornemen, zijn hiervoor suggesties gedaan op basis van expert judgement.

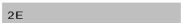
De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Rivium Westlaan 72
2909 LD CAPELLE A/D IJSSEL
Postbus 8590
3009 AN ROTTERDAM

T.

E. @anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2022

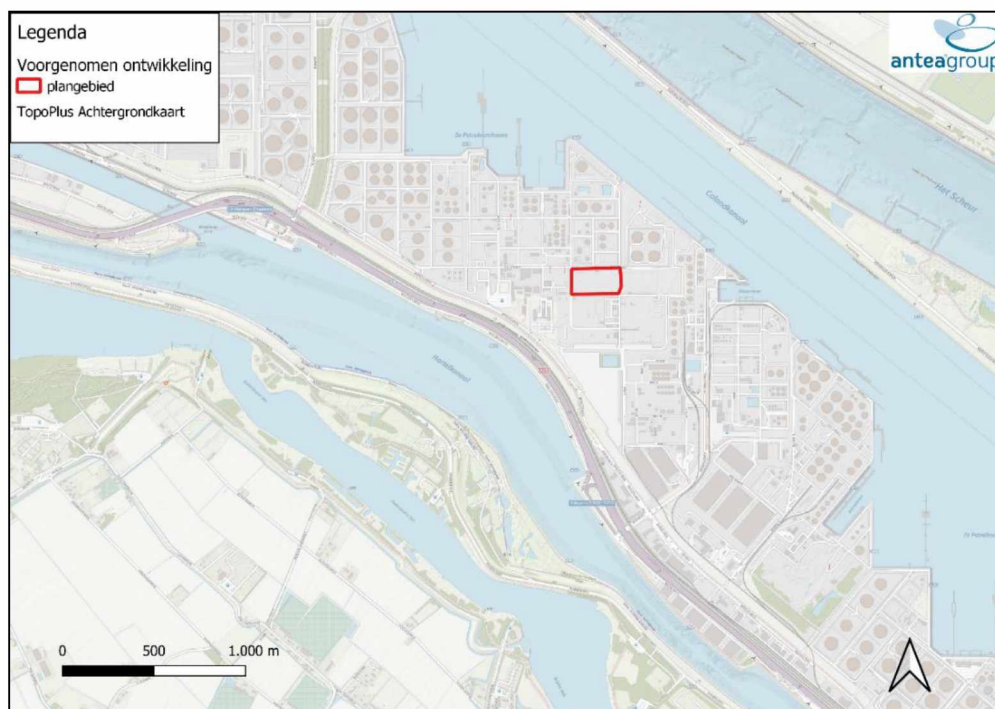
Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.

referentienummer
datum 15 juli 2024
aan B. Stoffels Air Products
van 2E
kopie 2E
projectnummer 0485621.100
project Air Products vervolg
betreft Air Products vervolgfase 1C, Natuurtoets en NO glad biggenkruid Moezelweg

Aanleiding

Air Products Nederland B.V. (hierna: de initiatiefnemer) is voornemens aan de Moezelweg te Europoort (Botlek Rotterdam) installaties en nieuwbouw te realiseren. Het plangebied ligt in het industrie- en havengebied van de Europoort, ten noorden van het Hartelkanaal en ten zuiden van het Calandkanaal in de gemeente Rotterdam, Provincie Zuid-Holland. Voorafgaand aan de voorbereiding van de ontwikkeling, dient de huidige vegetatie verwijderd te worden. Na deze voorbereidende-, en onderzoeksfase wordt het terrein dat in de huidige situatie braak ligt, omgevormd tot nieuwbouwterrein.

Uit een eerder door Antea Group uitgevoerde Natuurtoets (Antea Group, 23 juni 2022) is gebleken dat op de locatie aan de Moezelweg beschermd glad biggenkruid groeit. De bestaande locatie wordt uitgebreid met een nieuw perceel (fase 1C) zie figuur 1. Om te bepalen of het voornemen in strijd is met de vigerende natuurwetgeving dient het voornemen te worden getoetst aan het onderdeel Flora en Fauna binnen de Omgevingswet (voormalig Wet natuurbescherming).

Figuur 1.1. Ligging plangebied. Kaart gemaakt in Q-GIS.

Dit document is vertrouwelijk. Bezoek onze website voor de volledige disclaimer: [Algemene voorwaarden en privacyverklaring](#)

Figuur 1.2. Ligging plangebied in detail. Kaart gemaakt in Q-GIS.

Doel

Het doel van de natuurtoets is om een goed eerste beeld te krijgen van de (beschermde) natuurwaarden die in het plangebied en de (directe) omgeving aanwezig (kunnen) zijn. Dit gebeurt door het uitvoeren van een bureaustudie en oriënterend terreinbezoek. Op basis hiervan wordt getoetst of - in het kader van de Omgevingswet beschermde natuurwaarden - als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kunnen optreden. Daarnaast wordt ingegaan op de eventuele vervolgstappen die noodzakelijk zijn.

Gebiedsbeschrijving

Op dinsdag 9 juli 2024 is vanaf 12:00 uur een terreinbezoek uitgevoerd aan het plangebied door een deskundig ecooloog van Antea Group bij zonnig tot licht bewolkt weer, een windkracht uit ZW van 3 à 4 Bft. met een temperatuur van 27°C. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet geïnspecteerd, waarbij extra gezocht is naar vogelnesten van groundbroedende vogels. De vegetatie is nader onderzocht en soorten zijn op naam gebracht. Tevens is onderzocht of er mogelijkheden zijn voor overige fauna in het plangebied door te speuren naar holtes, sporen etc. Het plangebied betreft een braakliggend terrein met stukken zandgrond en stukken meer kleiachtige grond. Er is een hoogopgaande kruidenvegetatie aanwezig die wordt gedomineerd door duinriet en zuringssoorten. Langs de zuidrand is wat opschot aanwezig van wilgensoorten en populierensoorten. Er is een klein gebouwtje aanwezig en nog wat restanten van verharding rondom dit gebouw. Verspreid over het plangebied zijn buizen in de grond aangebracht welke worden gemarkeerd met emmers.

In figuur 2.1. is een impressie gegeven van het plangebied.

Figuur 2.1. Overzichtsfoto's plangebied.

Effectbepaling voornemen

De volgende activiteiten vinden plaats als gevolg van het planvoornemen die een effect kunnen hebben op (het leefgebied van) (beschermde) soorten en beschermde gebieden:

- Vegetatie wordt verwijderd;
- Mogelijk wordt een deel van de bodem afgegraven en van nieuwe grond voorzien;
- Het perceel wordt voorzien van funderingen en vervolgens bebouwd en verhard;

Mogelijk aanwezige beschermde soorten (Ow):

Op basis van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek wordt ingegaan op de mogelijke effecten die als gevolg van het planvoornemen op mogelijk aanwezige beschermde soorten kunnen optreden. Indien negatieve effecten op beschermde soorten niet zijn uit te sluiten, wordt geadviseerd over de te nemen vervolgstappen. Het wel of niet voorkomen van beschermde vaatplanten wordt direct met dit terreinbezoek nader onderzocht door middel van bestudering van de aanwezige vegetatie.

Tabel 2.1. Overzicht van (beschermde) soorten die in (de omgeving van) het projectgebied plangebied voor kunnen komen (met een straal van 1 km)(NDFF, 2019-2024).

Soortgroep	Potentieel aanwezige soorten
Vogels – jaarrond beschermd nest	Categorie 1-4: boomvalk, buizerd, grote gele kwikstaart, havik. Categorie 5: blauwe reiger, boerenzwaluw, boomkruiper, brilduiker, eider, ekster, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, ijsvogel, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, spreeuw, tapuit, torenvalk, zwarte kraai, zwarte roodstaart
Zoogdieren – vleermuizen	Gewone dwergvleermuis
Zoogdieren – overige zoogdieren	Bever, haas, konijn, vos
Amfibieën	Geen waarnemingen
Reptielen	Geen waarnemingen
Vissen	Noordzeehouting
Insecten	Geen waarnemingen
Kreeftachtigen en weekdieren	Geen waarnemingen
Zaadplanten, varens en bladmossen	Glad biggenkruid

Afbakening relevante soorten

Op basis van de bureaustudie en het verkennend terreinbezoek kan de aanwezigheid van meerdere soortgroepen worden uitgesloten. Gezien de afwezigheid van (geschikt) open (voortplantings)water in (de directe omgeving van) het plangebied, het bekende verspreidingsgebied en het feit dat het plangebied zich midden in industrieomgeving bevindt kan de aanwezigheid van (beschermde) reptielen, vissen, kreeftachtigen en weekdieren in het plangebied worden uitgesloten. Aanwezigheid van de overige soortgroepen kan niet op voorhand worden uitgesloten. Deze soortgroepen worden in de hiernavolgende paragrafen nader beschouwd.

Effectbeoordeling

Vogels met een jaarrond beschermd nest

In een straal van 1 km rondom het plangebied zijn waarnemingen bekend van boomvalk, buizerd, grote gele kwikstaart en havik. Tijdens het terreinbezoek is een buizerd rondcirkelend waargenomen. Overige vogels met een jaarrond beschermd nest zijn niet waargenomen. In het plangebied zijn geen bomen aanwezig, waardoor het voorkomen van jaarrond beschermde boomnesten kan worden uitgesloten. Er is een klein gebouwtje in het plangebied aanwezig. Door de vorm en het materiaal van het gebouw zijn er geen mogelijkheden voor gebouwbewonende vogels met jaarronde bescherming. Voor grote gele kwikstaart zijn binnen het plangebied geen mogelijkheden aangezien de soort broedt langs watergangen. Het voorkomen van jaarrond beschermde nesten in het plangebied is uitgesloten. Het plangebied kan wel onderdeel uitmaken van jachtgebied van roofvogels zoals buizerd en havik. Echter in de omgeving is voldoende alternatief jachtgebied voor deze vogels aanwezig. Hierdoor zijn negatieve effecten als gevolg van het voornemen op deze soorten uitgesloten.

Categorie 5 vogels

In een straal van 1 km rondom het plangebied zijn waarnemingen bekend van blauwe reiger, boerenzwaluw, boomkruiper, brilduiker, eider, ekster, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, ijsvogel, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, spreeuw, tapuit, torenvalk, zwarte kraai, zwarte roodstaart.

Het plangebied bestaat uit een grasland met een klein gebouwtje. Er zijn geen bosschages of bomen aanwezig. Hierdoor is het plangebied slechts geschikt voor grondbroedende vogelsoorten zoals de tapuit. Tijdens het terreinbezoek zijn deze en andere grondbroeders met cat. 5 bescherming niet waargenomen. In de omgeving van het plangebied worden dergelijke condities ook aangetroffen op braakliggende terreintjes. Er is geen sprake van belangrijk broedgebied dat in de omgeving niet wordt gevonden. Er zijn geen ecologische zwaarwegende feiten voor jaarronde bescherming van nesten.

Algemene broedvogels

Tijdens het terreinbezoek is een verlaten broedplek gevonden van een grondbroedende vogelsoort, waarschijnlijk scholekster. Er lag een kapot ei. Verder zijn er geen nesten aangetroffen. Het terrein kan om deze reden worden vrijgegeven voor maaiwerkzaamheden voorafgaand aan nadere onderzoeken voor de voorbereiding van de bouwplannen. Wanneer de bouwwerkzaamheden gaan starten is nog niet bekend. Wanneer er tussen de voorbereidende werkzaamheden en de daadwerkelijke bouw tijd zit, kan het plangebied opnieuw geschikt raken voor grondbroedende vogelsoorten. Negatieve effecten kunnen voorkomen door te werken buiten het broedseizoen. Wanneer dit niet mogelijk is, is opnieuw een vrijgave nodig door een deskundig ecooloog. Op deze wijze worden negatieve effecten op broedvogels en daarmee overtredingen van verbodsbepalingen voorkomen.

Zoogdieren vleermuizen

Uit de bureaustudie komt de gewone dwergvleermuis naar voren als waargenomen in de omgeving van het plangebied. In het plangebied is een klein gebouw aanwezig. Dit gebouw bestaat deels uit beton en deels uit plaatmateriaal en heeft een plat dak. Er zijn geen spouwmuuren, kieren of andere mogelijkheden voor vleermuizen aanwezig. Het biedt daarom geen mogelijkheden aan vleermuizen om te verblijven. Het voorkomen van verblijfplaatsen voor vleermuizen is uitgesloten. Het grasland kan onderdeel uitmaken van foerageergebied van vleermuizen die in de omgeving verblijven. Echter, er is geen sprake van water, waardoor het aantal insecten beperkt zal zijn. Er is in en om het plangebied ook geen dekking in de vorm van bosschages, bomenrijen en/of bebouwing. Hierdoor is het voor vleermuizen minder interessant aangezien de vleermuizen lijnvormige elementen nodig hebben voor echolocatie en beschutting. Bovendien zijn er in de omgeving meer geschikte foerageergebieden te vinden zoals boven watergangen. Er is derhalve geen sprake van essentieel foerageergebied. Ook is er geen sprake van vliegroutes door het ontbreken van lijnvormige elementen in het plangebied. Effecten op vleermuizen als gevolg van het voornemen zijn uitgesloten.

Overige zoogdieren (bever)

Uit de bureaustudie zijn waarnemingen van bever naar voren gekomen. In het plangebied zijn geen mogelijkheden voor deze diersoort die leeft in watergangen met wilgen. Het voorkomen van bever in het plangebied is uitgesloten.

Vrijgestelde soorten zoogdieren in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten als haas, konijn, vos en muizensoorten. Tijdens het terreinbezoek zijn konijnen en burchten/holen waargenomen. Binnen de provincie Zuid-Holland geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in dat negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. Onder het kopje Zorgplicht wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

Konijn staat op de rode lijst van zoogdieren. Op rode lijstsoorten wordt later in deze memo ingegaan.

Zaadplanten, varens en bladmosse

Uit de bureaustudie komt glad biggenkruid naar voren. Andere beschermde planten komen niet uit de bureaustudie naar voren. In de eerdere toetsing is op het voormalig parkeerterrein glad biggenkruid aangetroffen. Tijdens het terreinbezoek is gekeken of de soort voorkomt en tevens of er standplaatsen zijn voor andere beschermde planten, varens of bladmosse.

De vegetatie is bestudeerd en soorten zijn op naam gebracht. De bodem bestaat uit een mozaïek van zandgrond en aangebracht slib en daarnaast zijn er delen met aangebrachte (landbouw)grond. Er zijn droge open zandige stukken (langs de randen) en vochtige grazige stukken aanwezig (in het midden van het terrein). Daarnaast is langs het hek aan de noordkant een natter stuk aanwezig doordat hier afgewaterd wordt.

In het middendeel van het plangebied is de begroeiing dicht en zijn er weinig open stukken. De vegetatie wordt gedomineerd door enkele soorten zoals duinriet, zuringsoorten, witte klaver en opvallend een grote populatie van sierlijke vetmuur. In de nattere delen groeien soorten als zomprus en heelblaadjes uitbundig. Daarnaast zijn exemplaren van heen, zeggensoorten, beklierde duizendknoop en waterpunge aangetroffen.

In de droge delen groeit echt duizendguldenkruid en strandduizendguldenkruid. Kleine leeuwentand komt verspreid over het gebied overal voor. Daarnaast is een groeiplaats van enkele tientallen exemplaren zomerbitterling langs de westrand aangetroffen. Langs de oostrand is een groeiplaats met enkele tientallen exemplaren van zandweegbree aangetroffen. Daarnaast zijn verspreid exemplaren van jacobskruiskruid, slangkruid en hazenpootje aanwezig.

Er zijn geen standplaatsen van glad biggenkruid aangetroffen. Glad biggenkruid is een pioniersoort van zandige gronden met open plekken. Een aantal soorten in het onderzoeksgebied die zijn waargenomen lijken veel op glad biggenkruid. Het betreffen klein streepzaad (wel vertakte bloeiwijze maar andere bladvorm) en kleine leeuwentand (niet vertakte bloeistelen, veel beharing). Door naar de specifieke kenmerken te kijken is goed een onderscheid te maken. Het voorkomen van glad biggenkruid in het plangebied is hiermee uitgesloten.

Van de aangetroffen vegetatie zijn een aantal soorten zeldzaam voorkomend in Nederland en één soort komt voor op de rode lijst. Het betreft sierlijke vetmuur, dit is een vrij zeldzame soort, welke op de rode lijst als kwetsbaar staat en sterk achteruit is gegaan sinds 1950. Onder het kopje Zorgplicht worden aanwijzingen gegeven hoe met deze soorten kan worden omgegaan.

Zorgplicht

Enkele soorten zijn naar voren gekomen uit de bureaustudie en het aanvullend terreinbezoek welke in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn en welke vrijgesteld zijn van vergunning. Voor deze soorten geldt echter wel de zorgplicht. Het gaat in dit geval om de zoogdiersoorten als haas, konijn, vos en muizensoorten en plantensoorten die zeldzaam voorkomen.

Zoogdieren

Om negatieve effecten op zoogdieren te voorkomen worden de volgende maatregelen voorgesteld:

Maaierwerk rustig opstarten vanaf de noord-west kant, dieren de kans geven weg te vluchten richting het oosten waar nog ongestoord geschikt leefgebied aanwezig is.

Bij de daadwerkelijke start van de (voorbereidende) bouwwerkzaamheden hollen voorzichtig uitgraven vanaf de westkant (zie afbeelding 3), zodat in de hollen verblijvende dieren weg kunnen vluchten richting het oosten.

Vaatplanten

Om negatieve effecten op (zeldzame) vaatplanten te voorkomen is het advies een top laag van circa 30 cm af te graven en elders toe te passen waardoor de aanwezige zaadbank weer kan uitlopen. Voor het vinden van een geschikte plek is overleg met Gunvor nodig of met het Havenbedrijf Rotterdam om te onderzoeken waar mogelijke geschikte groeiplaatsen zijn.

Conclusies en aanbevelingen

Voor de voorbereiding van de ontwikkeling van een nieuwe waterstoffabriek door Air Products op het terrein aan de Moezelweg is een natuurtoets en een nader onderzoek naar glad biggenkruid uitgevoerd. Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat er geen sprake is van beschermde soorten in het plangebied waarvoor nader onderzoek of een omgevingsvergunning flora- en fauna activiteit benodigd is. Het plangebied is geschikt voor grondbroedende vogelsoorten. Ten tijde van het terreinbezoek is het plangebied vrij van actuele broedgevallen waardoor het terrein vrijgegeven kan worden voor maaierwerkzaamheden. In de ontwikkelingsfase kunnen negatieve effecten op vogelnesten worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen. Wanneer dit niet mogelijk is dient opnieuw een broedvogelvrijgave te worden uitgevoerd door een deskundig ecooloog.

Daarnaast is er biotoop voor rode lijstsoorten aangetroffen. Dit betreft leefgebied van het konijn en standplaatsen van sierlijke vetmuur. Onder de Ow dient nadere aandacht te worden besteed aan soorten van de Rode Lijsten. Onder de Ow kunnen provincies beleidskaders opstellen over hoe en met welke soorten (van de Rode Lijsten) rekening dient te worden gehouden in het kader van de Zorgplicht. Vooralsnog zijn deze aanvullende beleidskaders nog niet opgesteld. In de voorliggende rapportage is daarom gekozen voor het opnemen van waarnemingen van de Rode Lijst soorten in de NDFF en het verkennend veldbezoek in het

plangebied. Door middel van maatregelen kunnen negatieve effecten worden gemitigeerd op de opgenomen Rode Lijst soorten.

Rode lijstsoorten maatregelen

Zoogdieren: Konijn

Omdat in het plangebied de rode lijstsoort **het konijn** verblijfplaatsen en leefgebied heeft, is het advies deze dieren te laten vluchten naar het oostelijk perceel. Het konijn heeft vergraafbare grond en kruidenrijk grasland nodig in zijn leefgebied. Daarnaast heeft de soort dekking nodig in de vorm van kleine struikjes en reliëf in het landschap zoals hopen of wallen. Wanneer deze elementen aanwezig zijn, kan de soort in de omgeving van het plangebied behouden blijven.

Vaatplanten: Sierlijke vetmuur

Omdat in het gebied de rode lijstsoort **sierlijke vetmuur** een grote groeiplaats heeft is het advies voor het behoud van de zaadbank een toplaag van 30 cm. af te graven en elders weer toe te passen waar de soort kan blijven staan. Voor het vinden van een geschikte plek is overleg met Gunvor nodig of met het Havenbedrijf Rotterdam om te onderzoeken waar mogelijke geschikte groeiplaatsen zijn. Hierbij kan Antea Group adviseren voor het zoeken naar geschikte standplaatsen voor de soort.

Zorgplicht

Tenslotte is geschikt biotoop voor algemene vrijgestelde soorten aanwezig zoals haas, konijn, muizensoorten en vos en zeldzaam voorkomende vaatplanten. Op deze soorten is de Zorgplicht van toepassing. Dit houdt in dat negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt.

Voor haas, muizensoorten en vos zijn de volgende maatregelen geadviseerd:

- Maaiwerk rustig opstarten vanaf de noord-west kant, dieren de kans geven weg te vluchten richting het oosten waar nog ongestoord geschikt leefgebied aanwezig is.
- Bij de daadwerkelijke start van de (voorbereidende) bouwwerkzaamheden hopen voorzichtig uitgraven vanaf de westkant (zie afbeelding 3), zodat in de hopen verblijvende dieren weg kunnen vluchten richting het oosten.
- Het konijn is tevens een rode lijst soort en derhalve hierboven al beschreven.

Om negatieve effecten op (zeldzame) vaatplanten te voorkomen is het advies een toplaag van circa 30 cm af te graven en elders toe te passen waardoor de aanwezige zaadbank weer kan uitlopen. Voor het vinden van een geschikte plek is overleg met Gunvor nodig of met het Havenbedrijf Rotterdam om te onderzoeken waar mogelijke geschikte groeiplaatsen zijn. Hierbij kan Antea Group adviseren voor het zoeken naar geschikte standplaatsen voor de soort.

datum	beschrijving	vrijgave
15 juli 2024	definitief	5.1.2.e